

La rialla unànime dels adolescents «rentadors» a l'espera d'una cigarreta rossa és un espectacle ple de simpatia i delit de viure.
Costa d'Ivori - 1974
(Foto de l'autor)

què aquell matí un senyor estranger —un blanc— li havia fet un obsequi pel seu bon treball...

I això, dintre del seu món, era un fet extraordinari.

I vaig pensar que encara que el «bon Déu» està ara extraordinàriament enfeinat posant un xic d'ordre i comprensió en aquest món totalment desmanegat, tindrà encara temps per allargar un somriure caritatiu per al petit cirabotes negre de Côte d'Ivoire.

A Abidjan també hi ha altres coses notables.

Una d'elles és la dels «rentadors».

Un parell de centenars —més o menys— de negres, sols amb les «vergonyes» tapades i ensenyant una esplèndida musculatura renten quantitat ingents de roba, en el riu d'Abidjan, per un preu módic.

És una visió magnífica la d'aquest eixam de banús en moviment, batent les robes amb estrèpit contra els rocaders de la vora del riu, mullant-se a l'ensem d'aigua i de suor.

És un fantàstic espectacle que ens encisa perquè no ho havíem vist mai enlloc i perquè gaudeix d'una plasticitat inusitada.

Ensenyem una cigarreta rossa a un grup de rentadors adolescents que entre rialles i contorsions cerquen abastar-la abans que caigui a l'aigua. És un dels pocs bons records «inacabables» que tinc de l'Àfrica negra.

Més enllà veiem el dipòsit i embarcador de fustes.

Mare de Déu! Els troncs tallats i a terra presenten seccions molt més elevades que un home alt amb el braç estirat enlaire. És a dir al volt de dos metres i mig.

Un amic entès en la matèria diu que les caobes i xicrandes que veiem són d'una extraordinària qualitat i que aquesta riquesa ve a ser per al país com una font d'energia petrolífera. I no us en diré el preu, posada la fusta allà mateix on la veiem, perquè el nostre amic Ciurans i els acreditats fusters i moblistes de La Garriga i de Tona restarien desmaiats.

Fa força il·lusió comprovar que certes coses a certs indrets tenen el preu de seixanta anys enrera. Però, és clar, això és una «rara avis».

Ens organitzen una excursió a **JACKVILLE** que no és gaire reeixida.

Molta calor. Em cau el parasol fotogràfic des del pont d'un ferry que travessa un braç d'aigua. I a l'aigua va anar a parar. Els nombrosos negres que hi havia en el ferry no van riure del fet sinó que se'n van mostrar preocupats. N'hi hagué un que féu el gest de treure's la camisa per a tirar-se a l'aigua. Finalment no ho va fer, interpretant l'ordre muda d'un braç estirat —el meu— i un cap que es movia fent que no —el del timoner del ferry.

Però com que ningú es va riure del fet, em van caure molt simpàtics.

A Jackville veiérem unes lliçons de natació i de rem a càrrec de monitors del país. Els escoltem atentament —parlen un bon francès— i posem cara d'aprovació fent que «sí» amb el cap. Ells ens llencen una mirada d'intel·ligència i somriuen satisfets.

Hem volgut conèixer, l'interior, les muntanyes de Costa d'Ivori.

I en un antiquíssim D.C.3 ens hi hem traslladat en dues hores.

Hem arribat a **MAN** on prenem contacte amb un ambient rural notablement autèntic.

D'entrada ens ha impressionat la cèlebre «Dent de Man», alt enaspallat que ha estat escola d'escalada francesa durant molts anys. També em recordo dels que hi han deixat les il·lusions amb la vida.

Hi ha l'únic pont de lianes que he vist a l'Àfrica. El primer el vaig veure al Nepal. Són com una mena de missiva de dificultats, expedicions, aventura i perill. Aquí, emperò, se'ns van obrir totes les fonts del cel i de la terra i vàrem rebre en plena selva el segon xàfec, més fort, més inversemblant que he rebut a la vida.

El primer em va tocar a la ciutat mexicana d'Acapulco abans de veure el show dels clavadistes, que segurament coneixeu tots.

D'aquests xàfecs tropicals aquí no en tenim ni idea. Sembla no sols que un riu baixi dels núvols, sí que també que torrents d'aigua surtin de terra vers la cara cegant totalment. És meravellós i en general inofensiu però et fa conèixer una de les cares de la mort.

Tot sembla autèntic en aquestes contrades. Els notables de la vila ens vénen a rebre i han de presidir tots els actes que ens són dedicats.

Diferents conjunts musicals que ho fan insospitadament bé, ens parlen que certament cada negre porta a dins un músic, estigui o no educat en solfeig.

Finalment unes danses i una visita a les cabanes d'un primitiu poblat ens complementen una visita especialment agradable.

De retorn a Abidjan, i abans de deixar l'agradable República de Costa d'Ivori ens porten a sopar a un restaurant mariner —La Pechine— amb la col·laboració de dansaires autòctons professionals que se les saben totes per a fer ballar tota la colla, sense importar les edats.

Tot el grup anava ja un xic fadigat, tant pel nodrit programa turístic com perquè la majoria ingeríem des d'un parell de setmanes enrera les reglamentàries tauletes de Nivaquine, compost internacional a base de quinina com a preventiu de la malària, de la qual hi ha focus per tota l'Àfrica Occidental sense excepció en tots els països que contornegen el Golf de Guinea. Es tracta d'un compost inofensiu, llevat d'aixafament general i alguns transtorns digestius.

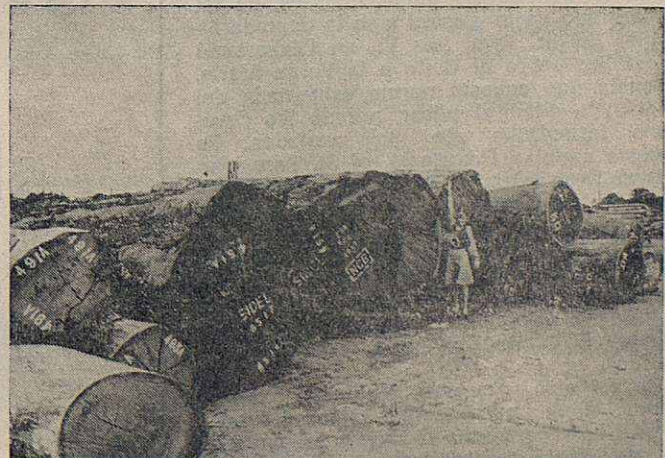
Això i l'haver-se hagut de vacunar, abans d'emprendre el viatge, contra la verola, el còlera, la febre groga i les salmonel·losi en general fa que el turisme per determinades regions no sigui una cosa tan còmoda com alguns, que no ho han viscut, es pensen.

Un bon dia, vàrem tornar a prendre el Jet 727 d'Air Afrique i volant per damunt de Ghana, arribàrem a Togo i la seva capital LOMÉ.

D'aquest país i del Dahomey intentarem parlar-vos-en en una propera crònica, finalitzant la sèrie amb la setena que dedicarem íntegrament a Nigèria.

Aquests són temes, però, per a una altra història que us explicarem, si Déu vol, un altre dia.

Dr. Eduard Padrós de Palaciós

Els «escuradents» de caobes, xicrandes i banus tenen les seccions que es poden veure en la foto.

Costa d'Ivori - 1974
(Foto de l'autor)

veu-
s és
acles

orme
ptes

parli
una
«La-
amb
al ja
at el
rina»
estan
é un

veure
amb
s de
epte
epter
que
e ja
r, en

exis-
n per
s ca-
xtre-
barri

a un

cons-
lrit i
Les
tíssi-
fan
s en
unes
Kins-

oduc-
na
sgra-
solta

a un

mar-

rancs
està
mey,
valer
oncs,

i da-
ncs.

ma-

que
sprés

anti-
oben

ment
s, en

a mí-
ni un

gur—
per-